

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

26 maart 2024

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Samenwerkingsovereenkomst “Agrarische dageraad in de polder Middelburg en Tempelpolder – Toekomstperspectief in de Boer aan het Roer”

Advies

1. Aan te gaan de samenwerkingsovereenkomst “Agrarische dageraad in de polder Middelburg en Tempelpolder – Toekomstperspectief in de Boer aan het Roer” met Hoogheemraadschap van Rijnland, Gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gemeente Alphen aan den Rijn, Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop, Vereniging Voor Agrarisch Natuur & Landschapsbeheerrijn & Gouwe Wiericke, en de grondeigenaren/-gebruikers:
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst “Agrarische dageraad in de polder Middelburg en Tempelpolder – Toekomstperspectief in de Boer aan het Roer”.

Aangezien de commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan de heer F. Rijkaart, gedeputeerde Landbouw en Stikstof van de Provincie Zuid-Holland, om de “Agrarische dageraad in de polder Middelburg en Tempelpolder – Toekomstperspectief in de Boer aan het Roer” met Hoogheemraadschap van Rijnland, Gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gemeente Alphen aan den Rijn, Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop, Vereniging Voor Agrarisch Natuur & Landschapsbeheerrijn & Gouwe Wiericke, De grondeigenaren/-gebruikers:

namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- aanpassingen van ondergeschikt belang aan te brengen in de publiekssamenvatting;
- een check te doen t.a.v. een van de samenwerkingspartners of het gaat om dezelfde als waar het Besluit op bezwaar handhavingverzoek jegens veehouderij Reeuwijk, bespreekstuk A4 op ziet.

Bijlagen

Bijlage 1 - 20240220 Samenwerkingsovereenkomst_MT-polder

Bijlage 2 - Machtiging cdK inzake tekenen samenwerkingsovereenkomst MT-polder

Bijlage 3 - 20230912_Toekomstperspectief MT-polderV7.2

1 Toelichting voor het College

Binnen het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland Hollands-Utrechtse veenweiden is vanuit het deelprogramma 'Boer aan het Roer' een gebiedsproces uitgevoerd in de Middelburg en Tempelpolder bij Reeuwijk (Gemeente Bodegraven-Reeuwijk). Deze polder is uitgedaagd door een moeizame waterhuishouding, door enerzijds periodieke wateroverlast en ook verzilting door zoute kwel. De boeren zoeken naar manieren om ook naar de toekomst toe te kunnen blijven boeren in het gebied. Hiertoe is het samenwerkingstraject gestart en is in gezamenlijkheid een gebiedsvisie opgesteld. Deze gebiedsvisie vormt de start van een vervolgtraject. Om commitment van alle partijen vast te leggen staat op 5 april 2024 de tekening van een samenwerkingsovereenkomst gepland met het Hoogheemraadschap van Rijnland, de Gemeente Bodegraven-Reeuwijk, de Gemeente Alphen aan den Rijn, de Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop, de Vereniging Voor Agrarisch Natuur & Landschapsbeheerrijn & Gouwe Wiericke en de betrokken grondeigenaren/-gebruikers:

De essentie van de samenwerkingsovereenkomst is vooral het afgeven van een signaal naar dit gebied en de daar gevestigde grondeigenaren in casu agrariërs en siertelers dat de samenwerkende overheden met het gebied actief willen optrekken bij het vinden van oplossingen voor voorliggende vraagstukken. Het gebied heeft om de samenwerking effectief te laten starten een projectvoorstel ingediend bij het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG), zodat er een kwartiermaker kan worden geworven, die opdracht krijgt tot het maken van een uitvoeringsplan. Op moment van besluitvorming is over toekenning van gevraagde middelen uit het voorstel nog niet besloten. De aanpak, die wordt voorgestaan past binnen de kaders zoals verwoord in het "Voorontwerp Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied" (vastgesteld juni 2023).

De samenwerking zal 1 jaar na tekenen worden geëvalueerd en partijen zijn vrij om op iedere gewenst moment via een gemotiveerd besluit uit de samenwerking te stappen.

Inhoudelijk zal worden samengewerkt op de volgende onderwerpen:

1. Een kavelruilproject ten einde de versnipperde gronden te consolideren in aaneengesloten huiskavels ten einde het aantal uren weidegang van melkvee te vergroten, zodat effectief de stikstof emissies uit deze bedrijven minder worden.
2. Uitvoeren van een onderzoek door onderzoeksinstelling Deltares naar de toekomstige hydrologische situatie in de polder indien de keuze wordt gemaakt om in de veenweidepolders in de directe omgeving het polderpeil te verhogen.
3. Onderzoek naar nieuwe verdienmogelijkheden voor met name de melkveehouders in de polder om te kunnen meebewegen met de ingezette extensiveringsbeweging rond het grondgebruik.
4. Maken van concrete afspraken met hoogheemraadschap Rijnland en de Greenport Boskoop over het leveren van mogelijkheden om in tijden van wateroverlast overtollig water te kunnen bergen voor het Boskoopse sierteeltgebied.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: €0
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Deze overeenkomst kent een zeer lichte vorm en is vooral bedoeld om het proces van samenwerking een officieel steuntje in de rug te geven. Ook kan nakoming van de overeenkomst niet bij de rechter worden afgedwongen. Tenslotte geldt dat de overeenkomst te allen tijde opgezegd kan worden mits hiervoor een goede motivering wordt gegeven. De tekst is eerst door ons juridisch getoetst en daarna voorgelegd aan de partners. Die hebben daarop gereageerd en hun reactie zijn verwerkt.

Het is primair een overeenkomst waarbij de tekenende partijen met elkaar afspreken om actief elkaar te helpen waar mogelijk. Wel wordt in de overeenkomst de scope van een op te stellen uitvoeringsplan beschreven, maar implementatie daarvan met middelen is geen onderdeel van de overeenkomst. De provincie kan ieder moment uit de overeenkomst stappen middels een gemotiveerd besluit. Opgemerkt dient te worden dat een eenzijdig terugtrekken uit de overeenkomst mogelijk een negatieve publieke perceptie kan genereren.

Op 5 april zal de samenwerkingsovereenkomst worden getekend met partijen. De cdK is bevoegd om, nadat GS rechtsgeldig hebben besloten, op grond van artikel 176 Provinciewet de juridische binding tot stand te brengen. Op grond van de door de cdK afgegeven machtiging wordt de heer F. Rijkaart, gedeputeerde van landbouw, visserij en stikstof, gemachtigd om de samenwerkingsovereenkomst namens de provincie te ondertekenen.

2 Voorafgaande besluitvorming

Er zijn geen relevante besluiten aan voorafgegaan.

3 Proces

De samenwerkingsovereenkomst moet worden gezien als onderdeel van het ZHPLG. De stemming onder de boeren en siertelers in het gebied is momenteel positief en de samenwerkingsovereenkomst versterkt dat nog eens. Indien de samenwerking tot een succes gemaakt kan worden vormt het een mooi voorbeeld voor andere polders binnen de provincie. Opgemerkt dient te worden dat de aanpak zoals in de MT-polder gevolgd is kleinschalig is en alleen in specifieke vergelijkbare situatie kan en moet worden toegepast. Met name daar waar boeren met grote existentiële vraagstukken worden geconfronteerd.

In het traject om te komen tot de samenwerkingsovereenkomst is een goede en vruchtbare samenwerking ontstaan tussen de betrokken overheden (Hoogheemraadschap van Rijnland, de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk en Alphen aan den Rijn en de provincie Zuid-Holland) op dit dossier.

Indien partijen er in slagen een Uitvoeringsplan op te stellen, zal dit terugkomen bij GS ter vaststelling. Uiteraard speelt de financiering daarbij een cruciale rol en daartoe zal een beroep worden gedaan op Rijksmiddelen die mogelijk naar de provincie komen in het kader van het ZH-PLG

4 Participatie en rolneming

Het voorliggende besluit is in essentie een participatieproces tussen overheden en belanghebbende partijen. Niet tekenende partijen, die wel belanghebbend zijn, worden in het vervolg van dit proces betrokken. Bij dit besluit is het rapport "Agrarische dageraad in de MT-polder Toekomstperspectief Polder Middelburg en Tempelpolder – de Boer aan het Roer" gevoegd dat verslag doet van het participatietraject dat in 2023 zich heeft voltrokken. Dit rapport is opgesteld door de WuR, die het traject hebben begeleid.

De participerende partijen zijn de vier betrokken overheden, de grondeigenaren/-gebruikers (boeren en siertelers), het Agrarisch Collectief Rijn-Gouwe-Wiericke de Greenport Boskoop.

5 Communicatiestrategie

Vooralsnog wordt gekozen om op dit moment niet actief te communiceren over het tekenen van de overeenkomst. Dat moment is daar wanneer middelen beschikbaar komen om ook daadwerkelijk met elkaar aan de slag te gaan met het kwartiermaken. Medio 2024 zal dat duidelijk worden.